

Glädjen

Av Inga-Lill Andersson

Julius Fridén föddes 9 september 1868 i fattighuset, men är mestadels uppväxt i kvarteret Diana. Han föddes som ett av 14 barn i en stor familj. Far var arbetare, men står även som skomakare, mestadels var han nog diversearbetare. Statskyrkan var nybyggd 1862 och det var viktigt att hålla sig väl med Gud och kyrkan. När Julius föddes var Maria Katarina Svensdotter, 23 år, och Johannes Svenssons första barn. Mamman tyckte säkert att Julius var en riktig Glädje att få och kallades kanske därför för Glädjen. Det kom många barn som var *den sanna glädjen* för Maria Katarina. Man flyttade och bodde den längsta tiden i kvarteret Diana, i staden.

Glädjen växte upp och tittade efter flickor, och till slut så föll han för Klara Elisabet Karlsdotter född 1867. Hon var också född i ett hem med många barn. Paret gifte sig i augusti 1891, då var Klara Elisabet havande i fjärde månaden. De bodde i kvarteret Diana när förstfödde Per Fingal föddes i januari 1892. Glädjen jobbade och slet för familjen, men det blev allt en och annan sup också.

Figur 1 Glädjen till vänster och Lundin till höger.

Glädjen sågs ofta tillsammans med Oskar Lundin och Hallman, samt ”Rödspriten”. Lundin var en lång drasut på 2 meter från Vassända-Naglum som sålde kängesnören. Glädjen sågs alltid med sin långa kappa som hade sett sina bästa dagar. Han silade rödspriten genom en brödlimpa så att den blev drickbar och inte smakade illa. Och när gubbarna blev fulla, så åt de nog upp limpan också. Ofta höll Glädjen till i hörnet till gamla tingshuset nära kv Diana där han bodde.

Julius och Klara Elisabet fick fem pojkar och två tjejer. Längsta tiden bodde de i kvarteret Juno 1. Glädjens barn var förgrymmade på tidningen Trollhättan och gick till redaktör Oskar Malmrot, för att de tog med Glädjen i tidningen. Glädjen syntes ofta på stan vid 40- och 50-talen.

Klara Elisabet avled 165 oktober 1915. När modern hade gått bort tog alla barnen avstånd från sin far. Eftersom barnen tog avstånd från sin Glädjen, så vet man väldigt lite om hans barndomshistoria och uppväxt.

Det finns fler berättelser om Glädjen att han tillfrågat Kalle Neck, som drog båtarna vid slussarna, varför han inte hälsade på honom. Och då svarade Kalle Neck att 'det är ingen glädje met' och då replikerade Glädjen att 'du kan la i alla fall ge mäk en kalle'. Enligt Glädjen själv kunde han aldrig komma till helvetet för i Bibeln står det att det inte finns någon Glädje i helvetet. Det finns en liten historia om denne dryckesman Glädjen. Ingen vet idag om den är sann. En dag gick Glädjen till bryggmästar'n på Krönleins bryggeri och frågade om han inte kunde få 'e' drecka (pilsner). Varför de' då? frågade bryggmästar'n. 'Jo, de sa han veta att ja har namsda i da', sa Glädjen. Mäster kollade snabbt i almanackan och det stod Julius namn på dagens datum. Glädjen fick sin pilsner som han snabbt svepte. Då det gått ytterligare ett par dagar uppenbarade sig Glädjen igen på bryggeriet, med samma fråga. Störtillsk sa bryggmästaren; men ida har la du ente namnsda? Nä goe herrn, ida e de annanda Julius! Om han fick en dricka förtäljer inte utsagon. Enligt myterna om Glädjen så kastades han nedför stentrapporna på ålderdomshemmet i Stavre av föreståndarinnan och avled 23 oktober 1953. Glädjen var 'å församlingen skriven' när han gick bort.

Vittnena till 'olyckan' var inte riktigt tillförlitliga, men det sades att föreståndarinnan var tyska och hade varit lägervakt i Hitlertyskland. Dock fick hon lämna sin tjänst på ålderdomshemmet och tog sig till Västra Tunhem där hon träffade en präst som hon blev i lag med. Det fanns visst fler skandaler runt matronan, men inget nedtecknat.

Glädjens familjeförhållanden

Far skomakare Johannes Svensson f 1839 Ödsmål, mor Maria Katarina Svensdotter f 1844 Tunhem. När Julius Fridén (Glädjen) föddes 1868 så bodde paret i Fattighuset. Paret gifte sig 22 augusti 1891. Johannes avled av en hjärntumör år 2/6 1903. Maria Katarina avled 6 dec 1918.

18680909 Fritiof Julius Fridén

18701121 Ivar Ferdinand Landgren

18710302 Gustaf Henning Landgren

18721008 Amalia Sofia Forsberg f Johansson

18731122 Karl Matteus

18750401 Johan Albin Landgren

18790108 Karl Hilding Svensson Landgren

18791029 Hilda Gustafva d 18810625 adr Pilen

18800630 Sven Fingal Svensson Landgren

18811113 Johannes Emanuel Johansson

18831114 Karl Anders Engelbrecht d 18860303 död i convulsioner

18850521 Jenny Emilia Fransson

18880226 Elin Viktoria Nyman f Svensson

18900128 Hilma Fredrika Svensson og bodde i Säffle

Glädjens egna familj med Fritiof Julius Fridén samt Klara Elisabet Karlsdotter född 1867 gifta 18910822. Klara Elisabet avled 19151015. Fattighuset låg vid Juno 1 där gamla Folkets hus finns idag intill Kungsgatan.

Glädjens egna barn

Per Fingal 18920116 född i kv Diana

Yngve Fritiof Viking 18961013 född i kv Hörnet 7

Elin Vilhelmina 18980807 född i Mek verkstad

Karin Cecilia 19010216 född i Juno 1

Sven Julius Johannes 19030720 född i Juno 1

Nils Erik 19060224 född i Juno 1

Bror Birger Torsten 19081017 född i Juno 1